

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

BEDÝNKY PŘÍBĚHŮ VELKÁ BRITÁNIE

METODICKÉ A PRACOVNÍ LISTY

pro 4.–5. ročník

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Jak pracovat s metodickými materiály?

Dostávají se Vám do rukou metodické materiály pro práci s dětmi – **Bedýnky příběhů**, které vycházejí z dlouhodobého projektu InBáze zaměřeného na realizaci multikulturních vzdělávacích programů ve školách a dalších veřejných prostorech. Kultura konkrétních zemí je dětem a dospělým přiblížena pomocí vyprávění pohádek, povídaní o zemi a výtvarných dílen, na nichž mají účastníci možnost své zážitky zpracovat pomocí tradičních materiálů a technik dané země.

Veškeré naše zkušenosti z realizace stovek programů v pražských i mimopražských školách jsme se snažili vložit do následujících metodických materiálů a předkládáme Vám metodiku zaměřenou na **Velkou Británii**.

Materiály jsou zpracované jako inspirace v rámci **průřezového tématu multikulturní výchova** a mají sloužit jako odrazový můstek k poznávání jiných kultur. Každý z nás má svůj vlastní postoj a přístup k výuce a při kontaktu s dětmi jim také předáváme své zkušenosti a názory, proto při práci s metodikou můžeme volit a upravovat aktivity a témata, která nás zajímají a jsou vhodná pro konkrétní věk a danou skupinu dětí, se kterou právě pracujeme. Časová dotace u aktivit je také orientační, a je třeba ji vždy zvážit a přizpůsobit konkrétním podmínkám.

Metodické materiály mají několik částí. **Kultura a jazyk** konkrétních zemí **jsou žákům přiblíženy pomocí pohádek (lidových nebo autorských)**, které pomáhají poznat osobitost země a představují tak důležitý **pramen k pochopení identity lidí**, kteří z ní pocházejí. Dále jsou v metodice informace o dané zemi zpracované do jednotlivých předmětů: *Český jazyk, Matematika, Vlastivěda / Přírodověda, Výtvarná a pracovní výchova, Anglický jazyk a Hudební výchova*.

V materiálech **najdeme pracovní listy s nejrůznějšími úkoly**, pohybové a výtvarné činnosti, ale i hudební a divadelní aktivity, jazykové hry, audionahrávky a video ukázky, odkazy na tipy a zajímavosti. Tyto aktivity jsou představeny s využitím **různých výukových metod a strategií**, jako jsou například: skupinová, párová a samostatná práce, didaktická hra, zážitková metoda, projektové vyučování, prezentace, výklad, diskuse, čtení, pozorování, předvídání, brainstorming, poslech a imitace a další.

Jedná se o **určitý návod**, jak s informacemi o konkrétní zemi pracovat, ale není nutné se snažit zařadit do výuky všechny aktivity a striktně dodržovat navržené postupy a instrukce. **Metodika funguje jako celek** a jednotlivé oblasti jsou vzájemně provázány, **ale také ji můžeme rozdělit na jednotlivé části** a pracovat s nimi zvlášť v průběhu roku.

Přejeme příjemnou zábavu při práci s metodikou.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

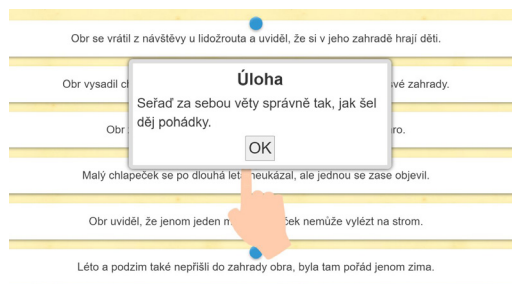

K metodickým a pracovním listům byly vytvořeny i **interaktivní materiály**.

Na portálech LearningApps.org a Genial.ly je možné využít také následující online aktivity. K dispozici jsou online hry pro předměty:

POHÁDKA

VLASTIVĚDA

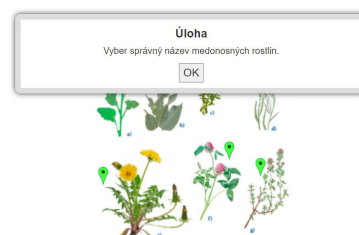
REÁLIE SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ

MATEMATIKA PL 6 HARRY POTTER

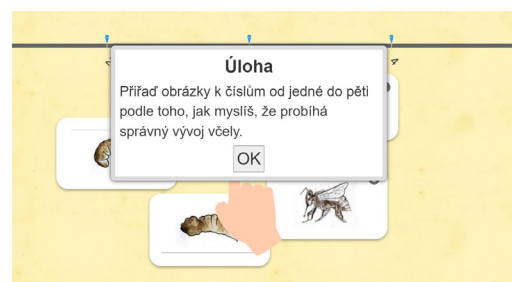
PŘÍRODOVĚDA PL7 Medonosné rostliny

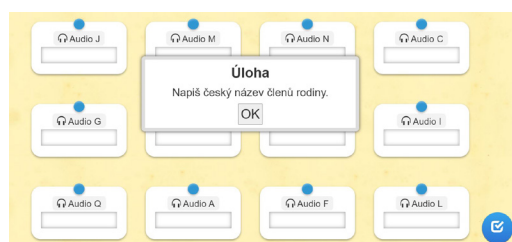
PL8 VÝVOJ VČELY HRA 1

HRA 2

ANGLICKÝ JAZYK RODINA

LONDÝN

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

METODICKÉ LISTY – POHÁDKA (PL 1–2)

Mezioborové vztahy:	Anglický jazyk, Český jazyk a literatura, ČASP (osobnostní a sociální výchova, víra a náboženství), Vlastivěda
Výukové metody a strategie:	výklad, vyprávění, čtení, brainstorming, moderování, řízená diskuse, samostatná práce, skupinová práce, prezentace, storytelling, kladení otázek, rozhovor, práce s textem, projektové vyučování, reprodukování čteného textu
Časová dotace:	2–3 vyučovací hodiny
Vzdělávací cíle:	poznávání cizí kultury pomocí pohádek, rozvoj slovní zásoby prostřednictvím pohádky, rozvoj kreativity, porozumění čtenému textu a jeho reprodukce
Pomůcky:	tabule, interaktivní tabule, obrázek z pohádky Sobecký obr, pracovní listy (PL1–2), psací a kreslicí potřeby

Postup:

1. vyučovací hodina

1) Žákům nejprve ukážeme obrázek z pohádky **Sobecký obr**, na tabuli napíšeme klíčová slova: **děti, sobecký, obr, zahrada, náboženství** a zeptáme se jich, o čem si myslí, že by pohádka podle obrázku a podle zadaných klíčových slov mohla být. Každý žák může vyslovit jakýkoliv názor nebo reagovat na názor svého spolužáka. Před zahájením této aktivity vyzve učitel žáky k toleranci a ohleduplnosti k názorům i duchovním hodnotám spolužáků. Tuto část hodiny vedeme formou diskuze, ideálně v kruhu na koberci nebo na židlích.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

INBÁZE

2) Po skončení návrhů v krátkosti představíme osobnost Oscara Wilda.

Oscar Wilde byl anglický dramatik, prozaik a básník. Narodil se roku 1854 v Dublinu v Irsku. S rodinou se z Irska přestěhoval do Anglie, kde studoval s výborným prospěchem na univerzitě v Oxfordu. Zde začal také psát své první verše a povídky. K jeho nejslavnějším dílům patří jeho román **Obraz Doriana Graye** a drama **Salome**. Oscar Wilde byl citlivým a milujícím otcem dvou synů – Cyrila a Vyvyana a právě pro ně napsal také řadu pohádek (**Slavík a růže, Sobecký obr, Šťastný princ**). Oscar Wilde zemřel ve věku pouhých 46 let v Paříži.

3) Reprodukce úryvku z pohádky

Nyní rozdělíme žáky do 8 skupinek (3–4 žáci ve skupině). Každé skupině dáme část pohádky označenou čísly jedna až osm. Skupinky nyní pracují samostatně. Žáci si ve své skupině společně přečtou přidělený úryvek a následně se pokusí vlastními slovy v několika větách sepsat, o čem jejich část byla. Pokud nebudou rozumět některým slovům, jsme jim po dobu skupinové práce k dispozici s vysvětlením.

4) Poté postupně podle přidělených čísel jeden z pracovní skupiny přečte vlastními slovy sepsanou část pohádky.

Tip: Do následující hodiny můžeme jednotlivé části pohádky Sobecký obr přepsat do třídní verze, kterou můžeme vytisknout a vystavit na třídní nástěnce.

Tip 2: Pro opakování nebo v rámci domácího úkolu můžeme zařadit **online aktivitu**, kde žáci seřadí věty tak, jak šel děj pohádky.

2. vyučovací hodina

1) Hodinu začneme tím, že žákům přečteme celou pohádku **Sobecký obr (PL1)**. Poznámka – český překlad je možné doplnit poslechem audionahrávky anglického originálu **ZDE**.

2) Po skončení se ptáme žáků *Jak se vám pohádka líbila? Rozumíte příběhu? Jsou v textu slova, kterým nerozumíte?* Společně si je vysvětlíme.

3) Následuje kratší řízená třídní diskuze (max. 10 min.), která spojí pohádku s průřezovými tématy víra a náboženství a osobnostní a sociální výchovou. Žákům při ní klademe následující/libovolné z následujících otázek:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

INBÁZE

- *Jaký byl obr na začátku a na konci pohádky?*
- *Proč se v pohádce píše, že měl chlapec rány od hřebů na rukách i na nohách?*
- *Co podle tebe znamenají „rány lásky“ zmíněné v pohádce?*
- *Koho měl symbolizovat chlapec z pohádky?*
- *O jakém náboženství se v pohádce asi mluví?*
- *Jak bys definoval náboženství? (Co bys řekl svému kamarádovi, kdyby chtěl popsat, co je to náboženství?)*
- *V co věříš ty?*
- *Napiš alespoň tři věty, které začínají slovem „věřím“.*
- *Jaké si myslíš, že jsou důvody toho, proč lidé věří?*

4) Ve 2. polovině/v závěru hodiny čeká žáky tvorba **ilustrací k pohádce (PL2)**.

Metodická poznámka:

Tvorbou ilustrací v rámci projektové výuky uplatníme mezipředmětové vztahy. Ilustrace literárních děl je také nejběžnějším způsobem, jak propojit slovo s obrazem. Ilustrace má nejen uměleckou a umělecko-estetickou funkci, poznávací funkci, výchovně-vzdělávací funkci, která se projevuje v poznávacím, myšlenkovém a volném rozvoji osobnosti dítěte, ale také mravní a sociálně-výchovnou funkci a v neposlední řadě i funkci rekreační, která poskytuje dětem estetický zážitek a uvolnění.

Žákům nezadáme konkrétní téma, vyzveme je, aby nakreslili ilustraci k jakékoli části pohádky. Stejnou volbu jim dáme také při výběru techniky. Nabídneme jim, že mohou podle libosti kreslit tužkou, pastelkami i malovat vodovými barvami.

Tipy:

- Podle časových možností a podle potřeby je možné tvorbu ilustrací zařadit buď do výtvarné výchovy, či naopak poskytnout žákům více času v následující hodině ČJ.
- Dále může následovat i třídní soutěž o nejlepší ilustraci na titulní stranu knihy pohádek Oscara Wilda.

SOBECKÝ OBR – Oscar Wilde

1.

Každé odpoledne, cestou ze školy, si děti chodívaly hrát do obrovy zahrady. Byla to veliká, rozkošná zahrada s hebkou zelenou trávou. Nad travu se tu a tam zvedaly krásné květiny, připomínající hvězdy, a stálo tam dvanáct broskvoní, které se na jaře vždycky obsypaly něžnými růžovými a perleťovými kvítky a na podzim nesly hojné ovoce. Na stromy sedali ptáci a zpívali tak líbezně, že si děti přestávaly hrát a poslouchaly je. „To je nám tu blaze!“ volávaly na sebe.

Jednoho dne se vrátil obr. Odešel kdysi na návštěvu ke svému příteli cornwallskému lidožroutovi a zůstal u něho sedm let. Po těch sedmi letech neměl už o čem mluvit, a tak se rozhodl, že se vrátí na svůj hrad. A když tam došel, uviděl, že si v jeho zahradě hrají děti.

„Co tady děláte?“ křikl velice hrubým hlasem a děti se rozprchly.

2.

„Moje zahrada je moje zahrada,“ prohlásil obr. „To by mělo být každému jasné. Hrát si v ní, to nesmí nikdo jiný než já sám.“ A vystavěl kolem ní vysokou zeď a dal na ni tabuli s výstrahou: VSTUP SE POD TRESTEM ZAPOVÍDÁ. Byl to obr velice sobecký.

Chudinky děti si teď neměly kde hrát. Zkusily si hrát na silnici, ale na silnici bylo plno prachu a tvrdého kamení. Toulávaly se po vyučování kolem té vysoké zdi a povídaly si o krásné zahradě za ní. „Tam nám bylo blaze!“ říkaly si.

Pak přišlo jaro a celý kraj byl samý kvítek a samý ptáček. Jenom v zahradě sobeckého obra byla pořád ještě zima. Ptákům se nechtělo zpívat, když tam nebyly žádné děti, a stromy tam zapomněly vykvést. Jednou jeden krásný kvítek vystrčil hlavinku z trávy, ale když uviděl tu výstražnou tabuli, tolik mu přišlo líto dětí, že vklouzl zpátky do země a zase usnul.

3.

Jen sníh a mráz se tam radovaly. „Na tuhle zahradu jaro zapomnělo,“ volaly, „a tak si tu budeme žít celý rok.“ Sníh zakryl velikánským bílým pláštěm travu a mráz omaloval na stříbrno stromy. Pak nabídly severáku, že u nich může bydlet, a severák hned přiletěl. Byl zachumlaný do kožešin a celé dny burácel po zahradě.

„Roztomilé místočko!“ pravil. „Musíme sem pozvat taky kroupy.“ A tak se přihnaly kroupy. Oblečeny byly do šedivé a dech měly jako led. Den co den se proháněly kolem dokola po zahradě a rumplovaly na hradní střechu, až roztřískaly skoro všechny břidlicové tašky.

„Co že to jaro tak dlouho nejde,“ říkal si sobecký obr, sedě u okna a koukaje do své studené bílé zahrady. „Snad se to počasí už jednou změní.“ Ale jaro nepřišlo vůbec a nepřišlo ani léto. Podzim věnoval každé zahradě zlaté ovoce, jen zahradě obrově nevěnoval žádné. „Je to moc velký sobec,“ prohlásil podzim. A tak tam byla pořád zima a mezi stromy tam tancovaly severák, kroupy a mráz.

4.

Jednou ráno se obr ještě povaloval v posteli, a tu zaslechl půvabnou hudbu. Tak líbezně zněla jeho uším, že si pomyslel: To jistě jde kolem královská kapela. Ve skutečnosti mu za oknem zpívala jenom drobná konopka, ale on už tak dávno neslyšel ve své zahradě prozpěvovat ptáčka, že mu to připadalo jako nejkrásnější hudba na světě. „Tak konečně přišlo jaro!“ řekl si obr, vyskočil z postele a vyhlédl ven.

A co to spatřil?

Spatřil přenádhernou scénu. Malou dírou ve zdi vlezly do zahrady děti a usadily se ve větvích stromů. Na každém stromě, na který dohlédl, sedělo nějaké děcko. A stromy se z návratu dětí tak zaradovaly, že se obalily kvítky a nad těmi dětskými hlavinkami mírně mávaly pažemi. A kolem poletovali ptáci a radostně štěbetali a ze zelené trávy se smíchem vykukovaly květiny. Byl to rozkošný výjev.

5.

Jenom v jednom koutě byla pořád ještě zima. Byl to ten nejzazší kout zahrady a pohyboval se v něm jakýsi chlapeček. Tak malý, že nedosáhl k větvím stromu, a tak kolem něho pobíhal s hořkým pláčem. Ten strom měl pořád ještě na sobě zmrazky a sníh a pořád ještě nad ním fičel a burácel severák. „Vylez si na mě, chlapečku,“ říkal strom a skláněl větve, jak mohl nejniž. Ale chlapeček byl příliš malinký.

Obrovi, jak se na to díval, roztávalo srdce. „Jaký jsem to byl sobec!“ řekl si. „Už vím, proč se sem jaro nechtělo. Vysadím toho chudinku chlapečka až do vrcholku stromu a potom zbořím tu zeď a z mé zahrady bude provždy, provždycky dětské hřiště.“ Doopravdy tuze litoval svého chování.

6.

A tak opatrně sestoupil po schodišti, tichounce otevřel domovní dveře a vyšel do zahrady. Přikradl se k chlapci, vzal ho něžně do ruky a vysadil ho do koruny stromu. A strom rozkvetl, přiletěli k němu ptáci a dali se na něm do zpěvu. Chlapeček rozpráhl obě paže, objal obra kolem krku a políbil ho.

„Teď je to vaše zahrada, dětičky,“ řekl obr a velikánským krumpáčem zbouřil zeď. A když lidé šli ve dvanáct hodin na trh, spatřili obra, jak si hraje s dětmi v nej-

krásnější zahradě, jakou kdy viděli. Celý den si tam děti hrály a večer přišly dát obrovi sbohem.

„A kde je ten váš maličký kamarád,“ ptal se obr, „ten chlapeček, co jsem ho vysadil na strom?“ Toho si obr nejvíc zamiloval, protože ten ho políbil.

„To nevíme,“ odpověděly děti, „ten už je pryč.“ „Musíte mu vyřídit, aby sem zítra určitě zase přišel,“ pravil obr. Ale děti řekly, že nevědí, kde ten chlapeček bydlí, a že ho až dodneška nikdy neviděly. A obr nesmírně zesmutněl.

7.

Každé odpoledne, když měly po škole, chodily si teď děti hrát s obrem. Ale ten chlapeček, kterého si obr tolik zamiloval, se už nikdy neukázal. Obr se ke všem dětem choval tuze laskavě, ale přece jen toužil po tom svém prvním přítelíčkovi a často o něm hovořil. „Toho bych tak rád viděl!“ říkával.

Míjela léta a obr velice zestárl a zeslábl. Už si nemohl hrát, a tak jen sedával v ohromné lenošce, díval se na děti, jak si hrají, a obdivoval se své zahradě. „Mám mnoho krásných květin,“ říkával, „ale děti, to jsou květiny ze všech nejkrásnější.“

Jednoho zimního rána, když se oblékal, vyhlédl z okna. Teď už neměl zimu v nenávisti, protože věděl, že je to vlastně spící jaro a květiny, že si odpočívají. Najednou si s úžasem promnul oči a díval se a díval. Však to taky byla divuplná podívaná. V nejzazším koutě zahrady byl jeden strom celý obsypán rozkošnými bělostnými kvítky. Větve měl zlaté a viselo na nich stříbrné ovoce a pod stromem stál ten chlapeček, kterého si obr tolik zamiloval.

8.

S velikou radostí uháněl obr dolů a rovnou do zahrady. A pádil trávou k dítěti. A když přiběhl až k němu, tvář mu zrudla hněvem a vykřikl: „Kdo se to opovážil ti ublížit?“ Neboť na dlaních těch dětských ruček byly stopy po dvou hřebech a stopy po dvou hřebech byly i na nožkách.

„Kdo se to opovážil ti ublížit?“ křičel obr. „Pověz mi to, a já popadnu svůj veliký meč a zabiju ho!“

„Ne, ne,“ odvětilo dítě. „Vždyť to jsou rány po lásce.“

„Kdo jsi?“ zašeptal obr a zmocnila se ho podivná, posvátná bázeň, takže před děťátkem poklekl.

A dítě se na obra usmálo a řeklo mu: „Jednou jsi mi dovolil, abych si hrál ve tvé zahradě. Dnes půjdeš se mnou do mé zahrady, kteráž jest ráj.“

A když sem toho odpoledne vběhly děti, našly obra mrtvého; ležel pod stromem a celý byl posypán bílými kvítky.

Nakresli ilustraci k pohádce Sobecký obr. Ilustrace se může vztahovat k jakékoliv části pohádky. Kreslit můžeš tužkou, či pastelkami a nebo malovat vodovými barvami, volba je jen na tobě!

METODICKÉ LISTY – ČESKÝ JAZYK (PL 3)

Mezioborové vztahy:	Anglický jazyk, Vlastivěda, ČASP
Výukové metody a strategie:	frontální výuka, samostatná práce, práce s textem, práce ve dvojicích, brainstorming, třídní diskuze, skupinová práce, rozhovor, práce s textem, čtení s porozuměním
Časová dotace:	1–2 vyučovací hodiny
Vzdělávací cíle:	porozumění čtenému textu, čtení s porozuměním, tvůrčí psaní, zásady společenského chování (úcta k seniorům)
Pomůcky:	pracovní listy (PL3), tabule nebo flipchart, interaktivní tabule, psací potřeby, atlas, učebnice vlastivědy

Postup:

1) Nejprve žáky uvedeme do tématu anglické literatury a seznámíme je s nejznámějšími autory, kteří na území Anglie působili a i v současnosti působí.

Dle statistických údajů mluví téměř **1,5 miliardy lidí na světě anglicky**, a to buď jako prvním (rodným), nebo jako druhým jazykem. Kdo jsou ale lidé, kteří angličtinu ve světě proslavili? Důležitou roli při šíření anglického jazyka, kultury a literatury hráli a hrají právě **anglicky píšící spisovatelé**. Ptáme se žáků *Znáte nějaké anglicky píšící spisovatele a jejich díla?*

Zde společně se žáky sepíšeme formou **brainstormingu** seznam autorů a děl, které žáci znají. Seznam dále doplníme o jména chybějících velikánů anglické literatury, který můžeme rozšířit o jejich nejznámější díla. Pracujeme formou **řízené třídní diskuze**. Záměrně volíme autory, které by mohli žáci znát nebo jejichž díla četli. Ptáme se jich na názory.

Mezi nejznámější anglicky píšící autory minulosti patří jména **William Shakespeare (Romeo a Julie, Hamlet)**, **Charles Dickens (Oliver Twist, David Copperfield)**, **Oscar Wilde (Šťastný princ a jiné pohádky)**, **Roald Dahl (Karlík a továrna na čokoládu, Obr Dobr, Matyllda)**, **Sir Arthur Conan Doyle (Sherlock Holmes)** a **Carol Lewis (Alenka v říši divů, Za zrcadlem a co tam Alenka našla)**. Mezi novodobé, v současnosti píšící anglické autory patří především **J. K. Rowling (Harry Potter)** a **David Walliams (Babička drsňačka, Nejhorší děti na světě, Pan Smradoch)**.

2) Po obecnějším úvodu do literatury anglických autorů představíme téma hodiny. Zeptáme se, zda někdo zná osobnost a knihy Davida Walliamse a poskytneme žákům základní informace o **spisovatel** **eli** a jeho **díle**. K představení autora využijeme medailonek na **PL3**. Zároveň žáky požádáme, aby popřemýšleli o názvu knihy a společně ve třídě popsali, jak si představují babičku drsňačku. Nakonec je stručně seznámíme s dějem knihy Babička drsňačka.

Rodiče 11letého Bena si každý pátek dělají večer pro sebe, a tak vozí syna k babičce, staré paní, která nade vše zbožňuje kapustová jídla. Podle Bena je babička nudná stařena, jež zapáchá kapustou, nutí jej jíst kapustu a hrát scrabble. Ben netráví čas u babičky rád, nakonec podobně jsou na tom i jeho rodiče, kteří ani nevystoupí z auta, aby ji pozdravili. Ben se u babičky nudí tak zoufale, že jednoho dne v noci volá rodičům, aby ho okamžitě odvezli. Babička rozhovor zaslechne, ale nedá na sobě nic znát. Na Benovu příští návštěvu přichystá milovnice detektivních příběhů pro vnuka pořádné překvapení. Ben najde v polici, kde jsou obvykle sušenky, klenoty! Že by babička opravdu měla své tajemství, jak mu tvrdil místní trafikant? Později Ben dokonce nachytá babičku, jak se snaží vykrást místní klenotnictví. Od té doby se s nečekaně drsnou babičkou snaží trávit co nejvíc času. Babička zkrátka Bena dokáže zase zaujmout a stanou se z nich kamarádi a spiklenci. Plánují další lupičské výpravy, dokonce mají poličeno na korunovační klenoty z londýnského Toweru. Při činu je však nečekaně přistihne anglická královna...

2) Následně přečteme komentář k ukázce č. 1. Nyní žáky požádáme o přečtení ukázky č. 1 a vypracování **úkol** **č. 2**. Žáci mohou pracovat samostatně nebo ve dvojicích. Po vypracování může několik žáků úkol přečíst před zbytkem třídy.

3) V příběhu dochází k obratu v momentě, kdy Ben zjistí, že babička vůbec není tak nudná, jak vypadá. Toto je ideální moment představit témata **úcta ke stáří a pomoc seniorům**. Činíme tak formou třídní diskuze.

4) Poté vyzveme žáky k vypracování a zodpovězení **otázek č. 3 a 4**. Žáci pracují jednotlivě či ve dvojicích, následuje sdílení odpovědí.

5) Nyní společně přečteme ukázku č. 2 (**úkol č. 5**). **Otázky č. 6 až 9** vypracují pak žáci samostatně. Následuje hromadná kontrola.

6) **Otázku č. 10** mohou žáci vypracovat doma, nebo lze touto aktivitou začít následující hodinu.

Tip: Po převyprávění děje z ukázky č. 2 je možné vyzvat žáky k tomu, aby samostatně vypracovali pokračování příběhu (otázka č. 9). Poté může proběhnout soutěž, ve které žáci přečtou své práce

a následně hlasují o nejzajímavějším závěru. Pedagog by neměl žákům prozradit, jak to v knize dopadlo, a tudíž žáky motivovat k přečtení celého díla.

Řešení PL3

- **Otázka č. 2–4:** Individuální odpovědi žáků.
- **Otázka č. 6:** Babička – odvážná, milující, podporující, důvtipná; Ben – vynalézavý jedenáctiletý hoch, při pokusu o krádež nervózní, trochu nešikovný, nevěří si; Královna?
- **Otázka č. 7:** Zpočátku se Ben cítí nejistě. Má pocit, že sám není schopen nic zvládnout. Z ukázky je zřejmé, že mu to rodiče často podsouvají. Poté ho babička přesvědčí, že je milý a chytrý mladý muž. Na konci ukázky je Ben k smrti vyděšený, neboť je sama královna chytí při činu.
- **Otázka č. 8:** Ben a babička spolu mají hezký vztah. Rádi spolu tráví čas, vzájemně si důvěřují a podporují se.
- **Otázka č. 9–10:** Individuální odpovědi žáků.

BABIČKA DRSŇAČKA – David Walliams

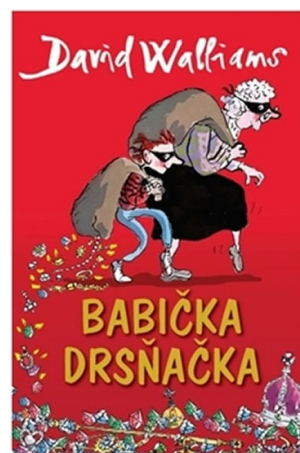

David Walliams (* 20. srpna 1971) – britský komik, herec a autor knih pro děti a mládež.

V současnosti je velmi populární. Jeho knížky byly přeloženy do čtyřiceti šesti jazyků a doposud bylo prodáno více jak dvanáct a půl milionů publikací. Některé příběhy včetně Babičky drsňačky se dočkaly filmového zpracování. Mezi jeho nejznámější díla patří: Kluk v sukních, Pan Smraďoch a Malý miliardář.

Komentář k ukázce č. 1

Hlavním hrdinou knihy je Ben, který musí trávit každý pátek u své babičky, což z duše nenávidí. Babičku považuje za nudnou, neboť se u ní nic zábavného neděje, a pokaždé s ní musí hrát scrabble. Navíc je vždy nucen jíst kapustovou polévku.

Přečti si ukázkou č. 1, kde se dozvíš, co všechno na začátku příběhu Bena u babičky rozčiluje.

- Babička vždycky plivla na použitý papírový kapesník, který měla v rukávu svetru, a otřela jím vnukovi obličej.
- Televizi měla rozbitou od roku 1992. Teď už na ní ležela vrstva prachu tak tlustá, že vypadala jako kožich.
- Dům měla plný knih a pořád se snažila přinutit Bena, aby je četl, i když on čtení nesnášel.
- Babička trvala na tom, aby člověk nosil celý rok tlustý zimní kabát, i když bylo venku vedro – prý „mu to prospěje“.
- Strašně smrděla kapustou. (Kdyby byl člověk na kapustu alergický, nemohl by se k ní přiblížit ani na deset kilometrů.)

- Když řekla „Uděláme si výlet“, myslela tím, že půjdou házet plesnivé kůrky chleba kachnám v místním rybníčku.
- U babičky se muselo chodit spát tak brzo, že skoro ani nestálo za to vstávat.
- Pletla svému jedinému vnukovi k Vánocům svetry s obrázky štěňat a koťat a jeho rodiče ho pak nutili, aby je celé svátky nosil.

Poté co Ben objeví babiččino tajemství, se jeho vztah k ní změní. Nyní se zamysli se nad tím, co máš na své babičce či na svém dědečkovi rád(a), a utvoř podobný seznam jako Ben:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

Myslíš si, že je důležité seniorům pomáhat? Své tvrzení zdůvodni.

Jak můžeš pomoci cizím starým lidem (např. při cestě v MHD, v obchodě)?

Přečti si ukázkou č. 2 a odpověz na otázky 6–10

Přilepili chemikálie na sklo plastelínou a babička k nim ještě připlácla jeden konec klubička růžové vlny. (Vlna bude skvělý doutnák.)

Pak vytáhla sirky. Teď jen museli ustoupit dost daleko od místa výbuchu. Jinak by mohli vybuchnout taky.

„Tak, Bene,“ zašeptala babička. „Pojď co nejdál od toho skla.“ Oba couvali za roh a rozmotávali za sebou růžové klubko.

„Chceš ten doutnák zapálit sám?“ zeptala se babička.

Ben kývl. Vážně moc chtěl, ale ruce se mu tak klepaly rozčilením, že si nebyl jistý, jestli to dokáže.

Otevřel krabičku: Uvnitř byly jen dvě zápalky.

Zkusil škrtnout první, ale ruce se mu tak trásl, že se mu přitom zlomila.

„Ajejej,“ zašeptala babička. „Zkus to ještě jednou.“ Ben vzal druhou sirku.

Zkusil ji škrtnout, ale nic se nestalo. Nejspíš mu na ni skápla trocha vody z rukávu neoprénu. Sirka i krabička byly teď úplně mokré.

„Neeeee!“ vykřikl nešťastně Ben. „Naši měli pravdu. Nejsem k ničemu.

Nedokážu dokonce ani zapálit sirku!“

Babička svého vnuka objala. Jak se k sobě tiskli, neoprény trochu vrzaly.

„Takhle nemluv, Bene. Jsi báječný mladý muž. Vážně. Od té doby, co spolu travíme tolik času, jsem stokrát šťastnější, než vůbec dokážu říct.“

„Fakt?“ řekl Ben.

„Fakt!“ odpověděla babička. „A jsi opravdu hrozně chytrý. Celou tuhle neuvěřitelnou akci jsi naplánoval sám, a to je ti teprve jedenáct.“

„Už skoro dvanáct,“ opravil ji Ben.

Babička se zasmála. „Ale ty víš, jak to myslím, milánku. Kolik dětí ve tvém věku dokáže naplánovat něco takhle odvážného?“

„Jenže teď už ty korunovační klenoty neuloupíme, takže to všechno byla jen ztráta času.“

„Ještě není všechno v háji,“ prohlásila bábinka a vytáhla z kabelky plechovku kapustové polévky. „Pořád ještě můžeme zkusit trochu té staromódní hrubé síly!“

Podala ji svému vnukovi. Ben ji s úsměvem vzal a šel k vitrině.

„Jde se na to!“ řekl, rozpráhl se a chystal se plechovkou mrstit do skla.

„Nedělej to, prosím,“ ozval se nějaký hlas ze stínu. Ben a babička hrůzou ztuhli.

„Kdo je tam?“ zavolal Ben. Postava vykročila na světlo. Byla to královna.

Vypiš postavy, které se v úryvku objevují. Pokus se je charakterizovat.

Na základě ukázky popiš, jaké pocity Ben prožíval.

Jaký je podle tebe vztah Bena a babičky?

Představ si, že tvoji prarodiče nebo rodiče před tebou skrývají nějaké tajemství. Co by to mohlo být?

Napiš pokračování příběhu. Jak podle tebe královna zareaguje? Co se stane s Benem a jeho babičkou?

METODICKÉ LISTY – VLASTIVĚDA (PL 4–5)

REÁLIE SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ

Mezioborové vztahy:	Český jazyk a literatura, Anglický jazyk
Výukové metody a strategie:	samostatná a skupinová práce, kladení otázek, práce s textem, projektové vyučování
Časová dotace:	2 vyučovací hodiny
Vzdělávací cíle:	seznámení se s reáliemi Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a památkami Londýna
Pomůcky:	tabule/interaktivní tabule, mapa, atlas, pracovní listy (PL4–5), psací potřeby, úryvky z knihy D. Walliamse Babička drsňačka

Metodická poznámka:

Hodina reálií následuje až po hodině českého jazyka, ve kterém žáci pracují s úryvky z knihy Babička drsňačka.

Postup:

1) Na úvod žákům připomeneme **ukázku č. 2 z knihy Davida Walliamse Babička drsňačka** (ideálně následuje hodina reálií bezprostředně po hodině ČJ, kdy se žáci této ukázce věnují). Ukázka se odehrává v londýnském Toweru a Bena s babičkou při krádeži korunovačních klenotů vyruší bývalá anglická královna. S tímto žákům detailněji představíme základní reálie Spojeného království. K výkladu použijeme mapu Velké Británie a Severního Irska a se žáky probereme následující informace:

Velká Británie je ostrovní stát, který se skládá z částí: **Anglie, Skotsko, Wales a Severní Irsko**. Británie byla vždy centrem kultury a pokroku. Je **konstituční monarchií** a hlavou státu je dnes **král Karel III.** Na trůnu je **od září roku 2022** a žezlo převzal po své nedávno zesnulé matce královně Alžbětě II. K populárním členům královské rodiny patří také manželský pár **William a Kate**, kteří se věnují mnoha charitativním aktivitám.

Krajina **Britských ostrovů** je mírně kopcovitá, velmi málo porostlá lesy. Převažují pastviny, které jsou díky vlhkému podnebí stále zelené a šťavnaté. Na pastvinách se pasou především ovce a skot. V Británii jsou oblíbené sporty, k jejichž provozování je potřeba hustý, dobře udržovaný trávník – především golf a tenis, ale i jezdecké závody a fotbal.

Hlavní město Británie, Londýn, je místem plným historických skvostů. Mezi ně patří i sídlo královské rodiny **Buckinghamský palác**. Ten je hlídán královskou gardou. **Členové gardy** nosí červeno-černou uniformu a vysokou černou chlupatou čepici, která vojákům téměř zakrývá oči. Turistickou podívanou je především střídání stráží, které za doprovodu kapely probíhá v letních měsících jednou denně. K dalším známým londýnským památkám patří **London Eye** (Londýnské oko), **Trafalgar Square** (Trafalgarské náměstí), **Westminster Abbey** (Westminsterské opatství), **Tower Bridge a Tower of London** (Tower most a pevnost Tower). Právě v londýnském Toweru jsou uloženy a přísně stráženy královské korunovační klenoty. Britská vláda zasedá v **Houses of Parliament** (Westminsterský palác, parlament). K typickým londýnským ikonám patří také double decker autobus a červená telefonní budka.

Na severu Skotska leží jezero **Loch Ness**, které dosahuje hloubky 230 m. V jeho hlubinách podle legendy žije **Lochnesská příšera**. Popisy nasvědčují tomu, že je to plesiosaurus, druhohorní mořský plaz, o kterém se předpokládá, že dávno vyhynul. Existuje několik fotografií tohoto tvora ve chvílích, kdy se vynořil na hladinu, ale není jisté, zda se nejedná o podvrh.

Můžeme žákům promítnout krátké **video** o Velké Británii.

2) Nyní žákům rozdáme **PL4** a požádáme je o jeho vypracování. Odpovědi 1 až 10 probereme formou třídní diskuse. Úkol žáci mohou vypracovat i **online**.

Odpovědi:

1. Spojené království Velké Británie a Severního Irska
Anglie, Wales, Skotsko a Severní Irsko
Londýn
angličtina
král Karel III.
2. Monarchie, seznam monarchií **ZDE**
3. Souhrnný název **Korunovační klenoty Anglie**, anglicky **Crown Jewels** představují regálie a oděvy užívané panovníkem Spojeného království během **korunovačního ceremoniálu** a jiných státních příležitostech. Jsou uloženy v londýnském Toweru.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

4. Charles, Anne, Andrew a Edward, Buckinghamský Palác (v Londýně) a hrad Windsor (v hrabství Surrey).
5. Je zde vlhké podnebí.
6. Ve Skotsku
7. c

3) Posledním úkolem k procvičení reálií Spojeného Království a Londýna je **domino (PL5)**. Žáci se rozdělí do skupin s tím, že každá skupina dostane rozstříhané kartičky domina (popřípadě si kartičky žáci sami rozstříhají). Skupina společně přiřadí obrázky k výrazům/jménům památek tak, aby se domino uzavřelo (hra začíná kartičkou s fotografií krále Charlese a s nápisem Big Ben). Nakonec si žáci/skupiny porovnají své odpovědi.

1. Vybarvi na mapě Evropy stát, kterého je královna zmíněná v ukázce z knihy Babička drsňačka hlavou. Doplň další informace týkající se této země.

Název státu:

Země, které stát tvoří:

Hlavní město:

Úřední jazyk:

Jméno nového krále, který převzal vládu po své zesnulé matce:

Namaluj vlajku této země:

2. Jak se nazývá forma státního zřízení, jehož hlavou je panovník s určitými privilegii? Vypiš další státy s touto formou vlády.

M _ _ _ _ _

3. K čemu slouží korunovační klenoty? Víš, kde jsou korunovační klenoty Anglie uloženy?

4. Proč jsou pastviny v Británii stále zelené a šťavnaté?

5. V jaké části Velké Británie leží jezero Loch Ness?

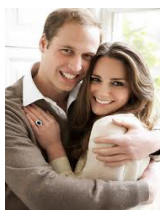
6. Podle popisu by Lochnesská příšera mohla být:

a) dinosaur b) brontosaurus c) plesiosaurus

Rozstříhej jednotlivé dominové karty a spolu se spolužáky si zahraj domino. Hra začíná kartou s fotografií krále Charlese a nápisem Big Ben. K úspěšnému dokončení hry budeš potřebovat i trochu angličtiny. GOOD LUCK!

Double
decker
bus

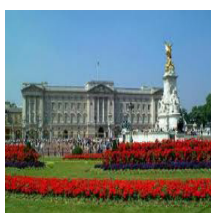
King of
the Great
Britain

Buckingham
Palace

Big Ben

Trafalgar
square

Houses Of
Parliament

Westminster
Abbey

Tower
Bridge

Tower of
London

Telephone
booths

London
Eye

William
and Kate

METODICKÉ LISTY – MATEMATIKA (PL 6)

Mezioborové vztahy:	Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Přírodověda, Vlastivěda
Výukové metody a strategie:	výklad, čtení, kladení otázek, diskuse, skupinová a samostatná práce, řízené procvičování, aplikace v úkolech, ověření výsledků
Časová dotace:	1–2 vyučovací hodiny
Vzdělávací cíle:	rozvoj matematických dovedností prostřednictvím slovních úloh
Pomůcky:	tabule, interaktivní tabule, pracovní listy (PL6), tužky, pastelky

Postup:

1) Krátce se žáky probereme jména a charakteristiky **hlavních hrdinů** z **Harryho Pottera**. Po-
hovoříme také o autorce knih Harry Pottera **J. K. Rowlingové**.

2) Následně rozdáme žákům **PL6** a seznámíme je s úkolem matematické bojovky, ve které se žáci
pokouší Harrymu, Ronovi a Hermioně získat kámen mudrců. Přesvědčíme se, že žáci rozumí zadání
a společně si vysvětlíme, jakým způsobem budou postupovat při vyplňování úkolů. Úkol žáci mo-
hou vypracovat i **online**.

V **úkolů č. 6** si žáci zopakují téma **římských číslic**. Úkol může být pro žáky náročnější, zejména pro
žáky 4. ročníku. Jeho zařazení je na uvážení pedagoga. Před zpracováním úkolu zkusíme na tabuli
napsat např. Karel IV., třída II.C a zeptáme se žáků Jak tyto zápisy čteme? Ví někdo, jak se tato čísla
nazývají?

Dále žákům řekneme, že tzv. římskými číslicemi začali číselné údaje zap-
isovat staří Římané. Pro zápis používali vybraná písmena latinské abecedy.
Zapisovali tak vydání knih, označení data staveb, dnes je používáme pro zá-
pis tříd nebo označení panovníků stejného jména. Zápis římskými číslicemi
vznikl již ve středověku a prošel mnohými vylepšeními. Žákům ukážeme
tabulku arabských a římských čísel, společně si ji projdeme.

Římské číslo	Arabské číslo
I	1
V	5
X	10
L	50
C	100
D	500
M	1000

Na tabuli můžeme dále napsat tímto stylem zápisy čísla do deseti, aby žáci pochopili daný systém:

I = 1, II = 2, III = 3, IV = 4, V = 5, VI = 6, VII = 7, VIII = 8, IX = 9, X = 10

Pro zajímavost zkusíme, zda žáci vědí, jak bychom napsali římskými číslicemi rok 2023? Je to MMXXIII (M = 1000 → MM = 2 000, X = 10 → XX = 20; III = 3; 2000 + 20 + 3 = 2023).

Nyní se společně přesuneme k **úkolů č. 6**. Úloha může být náročnější, takže necháme žáky pracovat v malých skupinách. Přečteme si zadání a necháme čas na vypracování.

3) Žáci mohou pracovat ve skupinách, dvojicích, či samostatně.

4) Po dokončení práce si společně projdeme výsledky.

Tip: Pracovní list se dá vypracovat také formou třídní bojové hry. Na každém stanovišti (ve třídě) mohou žáci nebo skupinky žáků dostat k vyřešení jednu otázku. Tým, který v časovém limitu vyřeší všechny otázky, vyhraje cenu (např. čokoládový kámen mudrců).

Řešení PL6:

Úkol č. 1

1. 1 h = 60 min	300 min = 5 h
2. 5 h = 300 min	420 min = 7 h
3. 3 h = 180 min	600 min = 10 h
4. 7 h = 420 min	540 min = 9 h
5. 4 h = 240 min	120 min = 2 h

Úkol č. 2 – 19 min

Úkol č. 3

V	$175 : 7 = 25$	S	$122 : 2 = 61$
L	$52 : 4 = 13$	L	$448 : 8 = 56$
B	$426 : 6 = 71$	Ď	$364 : 7 = 52$
O	$55 : 5 = 11$	O	$250 : 5 = 50$
O	$195 : 3 = 65$	Á	$124 : 4 = 31$
D	$153 : 9 = 17$	I	$30 : 6 = 5$
O	$48 : 6 = 8$		

Ď	Á	B	L	O	V	O		O	S	I	D	L	O
52	31	71	13	50	25	8		11	61	5	17	56	65

Úkol č. 4 – C

Úkol č. 5

Jed	2.
Jed	3.
Víno	5.
Harryho lektvar	4.
Hermionin lektvar	1.

Úkol č. 6

2,8 + 3,4 = 6,2 C ॐ	4,5 + 3,9 = 8,4 X Ω
9,9 - 1,1 = 8,8 C ☼	8,6 - 5,2 = 3,4 I 𐌆
1,9 + 6,8 = 8,7 V 𐌵	7,4 + 0,8 = 9,2 I 𐌶
6,3 + 3,6 = 9,9 C 𐌶	4,7 - 1,5 = 3,2 M 𐌶
1,7 + 7,2 = 8,9 D 𐌶	2,5 + 2,9 = 5,4 M 𐌶
5,7 - 2,4 = 3,3 I 8	9,5 + 0,7 = 10,2 C 𐌶

6,2	9,2	8,7	5,4	8,9	3,4	10,2	8,4	3,3	8,2	3,2	9,9	3,1	8,8
C	I	V	M	D	I	C	X	I	X	L	C	D	C

Ω	☼	ॐ	𐌶	Ω	𐌶	𐌆
M	C	C	C	X	C	I

Výpočet: **MCCCXCI**; M = 1000, C = 100, X = 10, I = 1 · 1000 + 100 + 100 + 100 + (100 - 10) + 1 = 1000 + 300 + 90 + 1 = **1391**. Výsledek si můžeme ověřit např. [na tomto převaděči](#).

Úkol č. 7 – V libovolném pořadí: 100 – 140 – 70 – 300

HARRY POTTER A KÁMEN MUDRCŮ – J. K. Rowlingová

Harry, Ron a Hermione se snaží získat Kámen mudrců dříve, než se ho zmocní někdo jiný. Na jejich cestě ke Kameni na ně čeká řada překážek. Jsou to úkoly od učitelů, které mají každého zloděje zastavit, nebo alespoň zpomalit. Každou novou splněnou úlohou se dostávají blíže ke Kameni.

Úkol č. 1 – Ron, Hermione a Harry se musí ke Kameni mudrců dostat co nejrychleji. Na každý z úkolů mají vymezený čas. Pomůžeš jim přepočítat čas na minuty nebo hodiny?

1 h =	min	300 min =	h
5 h =	min	420 min =	h
3 h =	min	600 min =	h
7 h =	min	540 min =	h
4 h =	min	120 min =	h

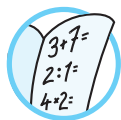

Úkol č. 2 – Na kamarády čeká první překážka v podobě velkého, naštvaného a hladového tříhlavého psa. Aby mohli projít padacími dveřmi, musí psa Chloupka uspat hrou na flétnu. Hermione hraje na flétnu a Harry s Ronem otvírají dveře a vrhají se jako první dolů do sklepení. Jak dlouho hraje Hermione na flétnu?

$$85 - 18 + 29 + 4 - 64 - 0 + 48 - 50 - 15 = \text{-----} \text{ (min)}$$

Výpočet:

Úkol č. 3 – Harry, Ron a Hermiona úspěšně prošli kolem Chloupka a padají do sklepení. V podzemí je však nějaká rostlina. Vypočítej příklady, výsledky jednotlivých příkladů odhalí písmenka, ze kterých složíš tajenku. Tajenka ti prozradí název rostliny.

V $175 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

L $52 : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

B $426 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

O $55 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

O $195 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

D $153 : 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

O $48 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

S $122 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

L $448 : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

Ď $364 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

O $250 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

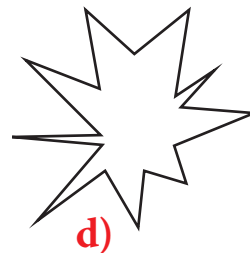
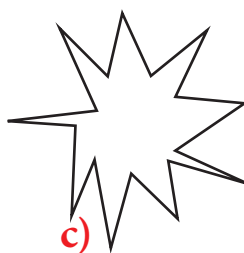
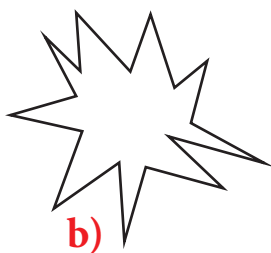
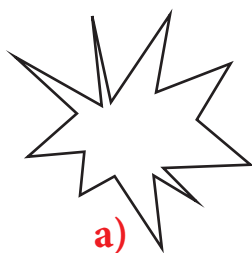
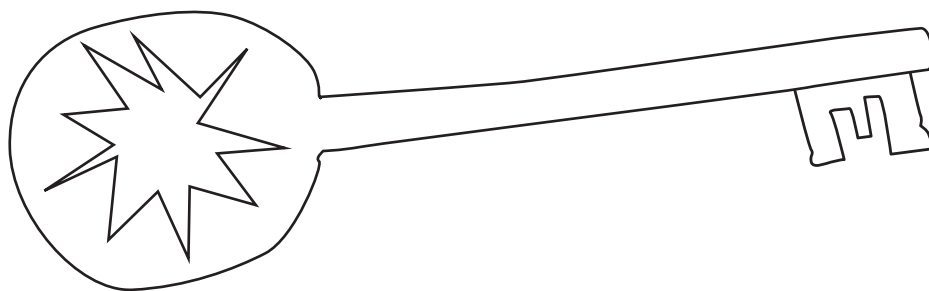
Á $124 : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

I $30 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

52 31 71 13 50 25 8 11 61 5 17 56 65

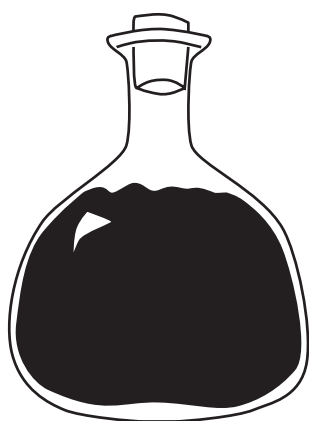
Úkol č. 4 – Harry, Ron a Hermiona se dostali do místnosti, kde je hromada klíčů. Na každém klíči je nějaký vzor. Klíč od dveří má vzor zapadající do vzoru na klíčové dírci. Naši kamarádi vybrali 4 klíče, mezi kterými váhají. Mají jen jeden pokus na otevření dveří, jinak se dveře uzamknou. Který z klíčů to je?

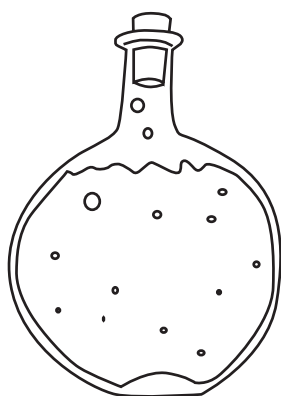

Úkol č. 5 – Profesor Snape připravil jako další úkol zkoušku z lektvarů. Najdi lektvar, s jehož pomocí se Hermiona vrátí zpátky k Ronovi ke kouzelné šachovnici. Pak najdi lektvar, díky kterému bude moci Harry pokračovat ke Kameni.

- Ve dvou z těchto lahví je jed.
- V jedné lahvičce je víno.
- Jedna láhev obsahuje lektvar, který tě vrátí zpátky.
- Jedna z nich ti umožní pokračovat.
- Nejmenší a největší láhev neobsahuje jed ani víno.
- Prostřední lahev neobsahuje víno.
- Jed není na kraji.
- Lektvar mezi jedem a vínem tě pošle zpátky.

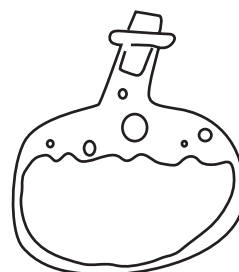
1)

2)

3)

4)

5)

Jed

Jed

Víno

Harryho lektvar

Hermionin lektvar

Úkol č. 6 – Harry je v poslední místnosti. Aby mohl získat Kámen mudrců, musí se podívat do zrcadla z Erisedu. Na rámu zrcadla je napsán rok, kdy zrcadlo vzniklo. Dešifruj runy a objev správný letopočet.

$2,8 + 3,4 =$ _____ ॐ	$4,5 + 3,9 =$ _____ Ω
$9,9 - 1,1 =$ _____ ☼	$8,6 - 5,2 =$ _____ ☐
$1,9 + 6,8 =$ _____ 4	$7,4 + 0,8 =$ _____ 0
$6,3 + 3,6 =$ _____ ψ	$4,7 - 1,5 =$ _____ ∴
$1,7 + 7,2 =$ _____ 7	$2,5 + 2,9 =$ _____ Ω
$5,7 - 2,4 =$ _____ 8	$9,5 + 0,7 =$ _____ 3

6,2	9,2	8,7	5,4	8,9	3,4	10,2
C	I	V	M	D	I	I

8,4	3,3	8,2	3,2	9,9	3,1	8,8
C	I	V	M	D	I	I

Ω	☼	ॐ	ψ	Ω	3	☐

Odpověď: _____

Úkol č. 7 – Ron, Hermiona a Harry stojí před vstupem do komnaty, kde se nachází Kámen mudrců. Aby mohli vstoupit, musí přesně zadat kód na otevření dveří. Pomoz jim ho najít. Modře označ všechny násobky čísla 80 a zeleně násobky čísla 60. Čísla, která zbydou, jsou kódem pro otevření dveří.

540 100 120 480 320
 140 240 640 800
 70 180 300 360 600 160 420 720

METODICKÉ LISTY – PŘÍRODOVĚDA (PL 7–8)

MĚSTSKÉ LOUKY A MĚSTSKÁ VČELSTVA VE SPOJENÉM KRÁLOVSTVÍ

Mezioborové vztahy:	Český jazyk a literatura, Vlastivěda
Výukové metody a strategie:	brainstorming, moderování, řízená diskuse, samostatná práce, kladení otázek, rozhovor, práce s textem, projektové vyučování
Časová dotace:	2 vyučovací hodiny
Vzdělávací cíle:	realie VB, poznávání přírody a jejich souvislostí, přínos včel a včelařství a jejich důležitost v procesu zachování životního prostředí, základy environmentální výchovy
Pomůcky:	tabule, interaktivní tabule, mapa/atlas, pracovní listy (PL7–8), psací potřeby

Postup:

1) Nejprve žáky seznámíme s následujícími fakty:

Velká Británie od 30. let minulého století ztratila 97 % svých luk a teď chce tento smutný trend změnit. O výhodách zelených střech pokrytých rostlinami a jejich pozitivním vlivu na naši planetu se ví již dlouho. Město **Leicester** ve Velké Británii jde však nyní ještě o krok dál. Na zastávkách městské hromadné dopravy instaluje takzvané **živé střechy**, které budou osázeny květinami, a **přilákají tak včely, další opylovače a hmyz**. Obyvatelům města to přinese zeleň do jinak šedých betonových ulic. Zatím má být do konce tohoto léta takto přeměněno třicet autobusových zastávek, do budoucna však zastupitelé města chtějí oživit všech bezmála pět set stanic. Již v minulosti v Leicesteru vzniklo celkem pět a půl kilometrů lučních pásů na krajnicích silnic a kruhových objezdech, dnes zde rostou luční květiny, které lákají včely, motýly a ostatní hmyz.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

2) Krátce se žáky pohovoříme o nejběžnějších medonosných lučních rostlinách. **Medonosné rostliny jsou planě rostoucí** nebo kulturní rostliny, které poskytují včelám dostatek pylu pro jejich výživu, nektaru a medovice pro **vytvoření medu a pryskyřice pro výrobu propolisu**.

Představíme/zopakujeme následující luční rostliny: **pampeliška, řepka, třezalka, chrpa, jetel, divizna, materídouška**

3) Nyní rozdáme pracovní list **PL7** (medonosné rostliny) a požádáme žáky o spojení názvů rostlin a obrázků. Úkol žáci mohou vypracovat **online**.

4) Odpovědi společně zkontrolujeme.

5) Poté se žáky krátce promluvíme o důležitosti včel v přírodě.

Včela je nezbytnou součástí přírody. Její hlavní úlohou je opylování rostlin, a tím i zajištění potravního řetězce pro všechny živočichy světa včetně člověka. **Přínos včely pro člověka tvoří z 92,5 % právě opylování.** A jen o zbylých 7,5 % se dělí med, mateří kašička, vosk, propolis nebo včelí jed.

6) Představíme, jak probíhá vývoj včely.

7) Rozdáme dětem pracovní list **PL8** a požádáme je o vypracování **úkolů 1–4**. Nebo úkol žáci mohou vypracovat online a zahrát si **HRU 1**, kde určí název stádia vývoje včely, a potom **HRU 2**, kde označí posloupnost vývoje.

Řešení:

PL7

1–E, 2–A, 3–C, 4–F, 5–D, 6–B, 7–G

PL8

Úkol 1:

1. **Nohy:** 3 páry nohou slouží k pohybu po pevné podložce i ke sbírání a transportu pylu.
2. **Oči:** Včela má dvě složené oči a tři jednoduché (temenní) oči. Temenní oči reagují na světelné dráždění, k „vidění“ jsou oči složené.
3. **Tykadla:** Reagují na pachové, chemické a mechanické podněty. Jsou tedy pro včelu čichovými a hmatovými orgány.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

4. **Sosák:** Sosák je sacím orgánem, kterým může včela přijímat med, nektar i jinou potravu a vodu.
5. **Křídla:** Slouží včele především k letu. Včela může s křídly dělat různé pohyby. Díky pohyblivému uchycení na hrudi jimi může pohybovat nahoru a dolů, může jimi otáčet nebo je zkřížit či si je položit na tělo. Díky tomu může včela měnit směr (letět rovně, stoupat, klesat, opisovat křivky nebo kružnice) a rychlost letu.
6. **Žihadlo:** Včelí dělnice brání pomocí žihadel včelstvo před vetřelcem. Při použití žihadla vpravují do těla nepřítele jed, čímž vetřelce usmrtí, paralyzují či alespoň odhánějí. Jed vytváří i včelí matka, ale používá jej jen při souboji s jinou matkou. Trubci žihadlo nemají.

Úkol 3:

- nohy – 3 páry – celkem tedy 6,
 - tykadla 2,
 - křídla 2 páry – celkem tedy 4,
 - žihadlo 1,
 - oči 5,
 - sosák 1,
- = celkem 19

Průměrný včelí roj má dohromady 360 000 nohou!

Úkol 4:

vajíčko, larva, předkukla, kukla, dospělá včela

Medonosné rostliny – Udělej šipky k názvům, které k sobě správně patří.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

g)

1. Pampeliška
2. Řepka
3. Třezalka

4. Jetel
5. Chrpa

6. Divizna
7. Materídouška

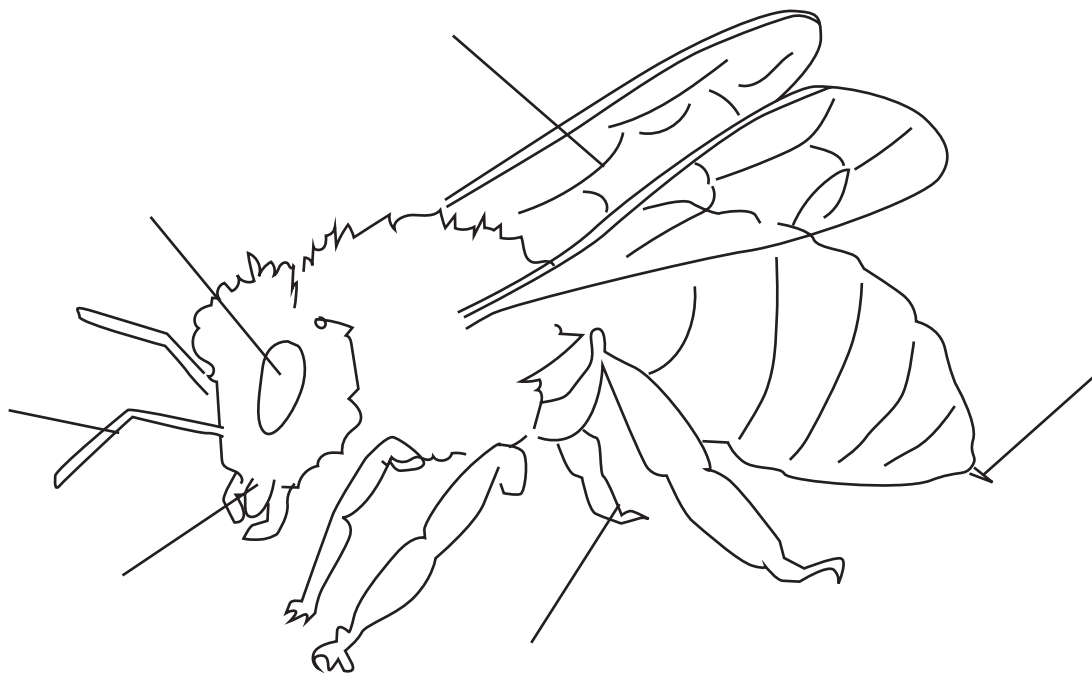
Pojmenuj a na obrázku ukaž jednotlivé části těla včely medonosné. Dokážeš vysvětlit, k čemu včele slouží?

žihadlo

nohy

oči

křídla

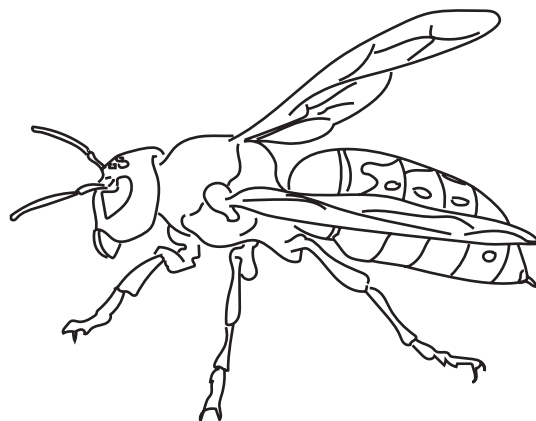
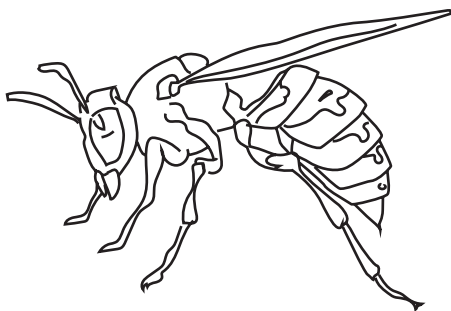
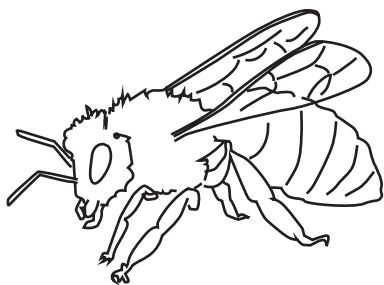

sosák

tykadla

Poznáš včelu od jejích příbuzných – vosy a sršně? Správně je vybarvi.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

INBÁZE

**Spočítej včele končetiny, párové i jednotlivé orgány.
Sečti všechna čísla dohromady. Kolik ti vyšlo?**

nohy _____

oči _____

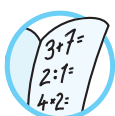
tykadla _____

sosák _____

křídla _____

žihadlo _____

celkem _____

**Odhadneš, kolik nohou má dohromady včelí roj (obvykle
okolo 60 000 včel)?**

**Napiš čísla od jedné do pěti podle toho, jak myslíš,
že probíhá správný vývoj včely.**

		larva
		vajíčko
		dospělá včela
		kukla
		předkukla

METODICKÉ LISTY – ANGLICKÝ JAZYK (PL 9)

RODINA, BRITSKÁ KRÁLOVSKÁ RODINA

Mezioborové vztahy:	Další cizí jazyk, Přírodověda, Vlastivěda
Výukové metody a strategie:	výklad, čtení, řízená diskuse, práce s textem, samostatná práce, projektové vyučování
Časová dotace:	1 vyučovací hodina
Vzdělávací cíle:	procvičování slovní zásoby na téma rodina, seznámení se s britskou královskou rodinou a slovní zásobou k tématu rodina v AJ
Pomůcky:	pracovní listy (PL9), tabule nebo flipchart, psací potřeby

Postup:

1) Představíme slovní zásobu na téma rodina (family) a s žáky probereme následující členy rodiny:

Great grandfather, great grandmother, grandmother, grandfather, mother, father, brother, sister, son, daughter, cousin, step-father, step-mother, niece, nephew, uncle, aunt

Soustředíme se na správnou výslovnost v AJ.

2) Nyní žákům ukážeme obrázek britské královské rodiny a podle času je můžeme seznámit s následujícími fakty o britské královské rodině.

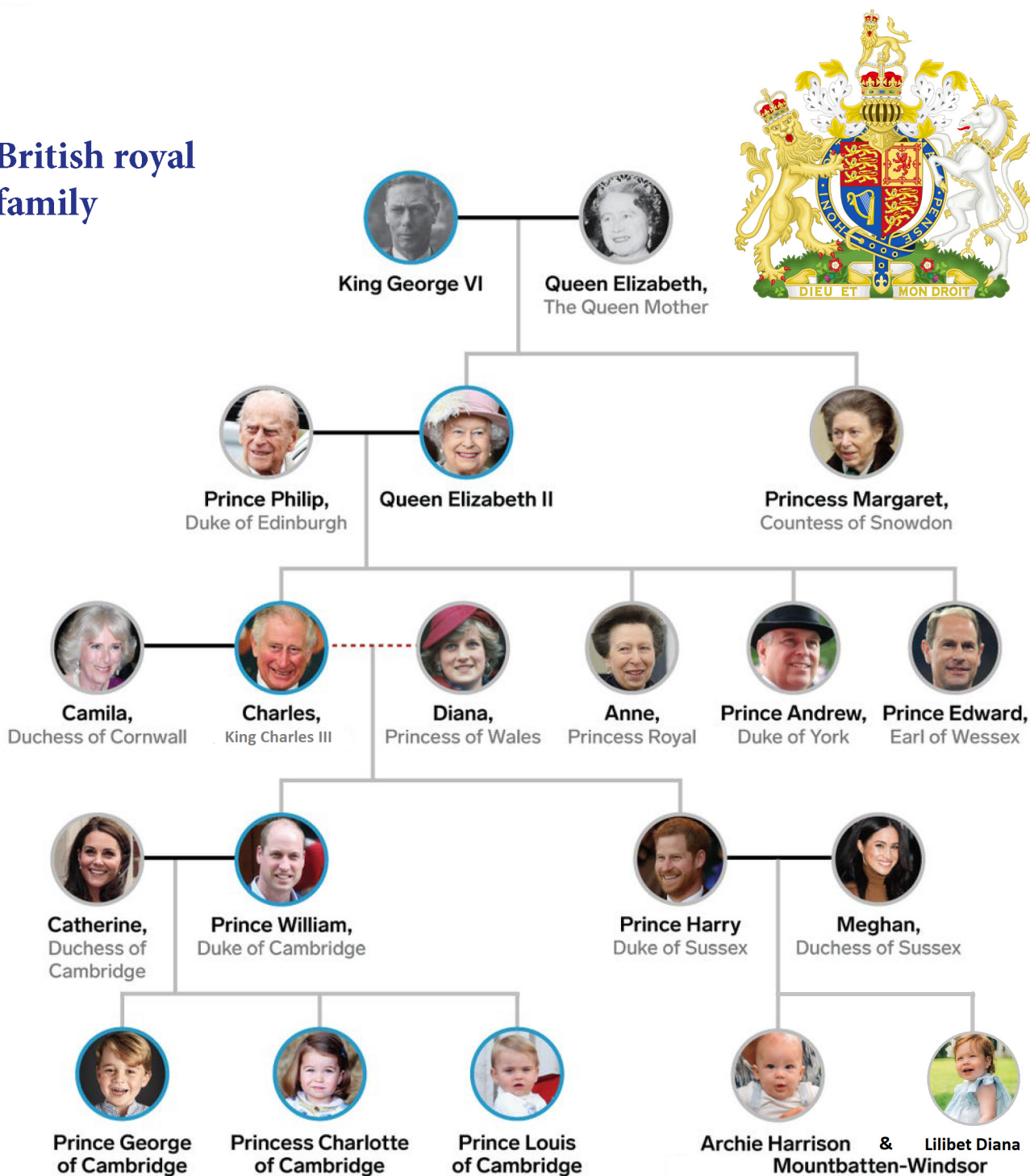
The Royal Family Facts

- The surname of the Royal Family is Windsor.
- The member of the Royal Family next in line to the throne is Prince William.
- The name of the King's official residence in London is Buckingham Palace.
- There are 645 people working full time in the Royal Household.
- King Charles and his sons like to play Polo.
- There are no number plates on the Queen's cars and she never carries money with her.

British royal family

3) K procvičení slovní zásoby použijeme fotografie jednotlivých členů královské rodiny. Nejprve zvedneme fotografie jednu po druhé a společně se studenty je identifikujeme. Nyní ukážeme vždy 2 fotografie najednou a požádáme žáky, aby popsali vztahy mezi těmito rodinnými příslušníky. (Např. při výběru obrázku Camilly a Williama získají žáci slovní zásobu pro nevlastní matku *step-mother* a nevlastního syna *step-son*).

Meghan Markle

Prince Louis

King Charles III

Princess Charlotte

Princess Diana

Prince Philip

Catherine, Duchess
of Cambridge

Queen Elizabeth II

Camilla

Prince Harry

Archie Mountbatten-Windsor

Lilibet Diana
Mountbatten-Windsor

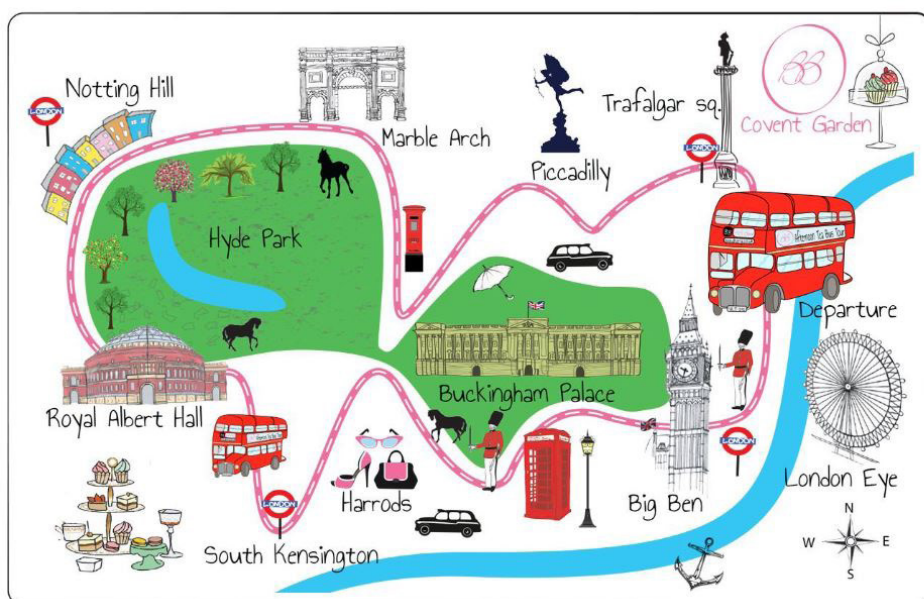
4) Nakonec žáky vyzveme k vypracování vlastního rodokmenu **My family tree** na **PL9**. Žáci popíší příbuzenské vztahy v AJ. Při zpracování mohou žáci použít jak jména, tak i přinesené fotografie členů rodiny.

Tip: Pro opakování nebo v rámci domácího úkolu můžeme zařadit online audio aktivitu, kde žáci musí napsat český překlad anglických názvů příbuzných.

Pokud žáky zaujme téma Londýn, můžeme mu věnovat čas nejen v hodině vlastivědy, ale i v hodině angličtiny. Např. zopakovat si londýnské pamětihodnosti můžeme pomocí interaktivního obrázku. Znak v horním pravém rohu nám ukazuje, jaké elementy obrázku můžeme rozkliknout a potom se buď jenom podívat na obrázek pamětihodností, nebo vypracovat úkol (vyplňujeme ústně nebo do sešitu). Žáky zde čeká pět úkolů: Passport, Let's have Tea!, At the Customs, Buckingham Palace a Trafalgar Square. Stránky otevřeme na mapě nebo pomocí šipky vpravo.

Anglický jazyk

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

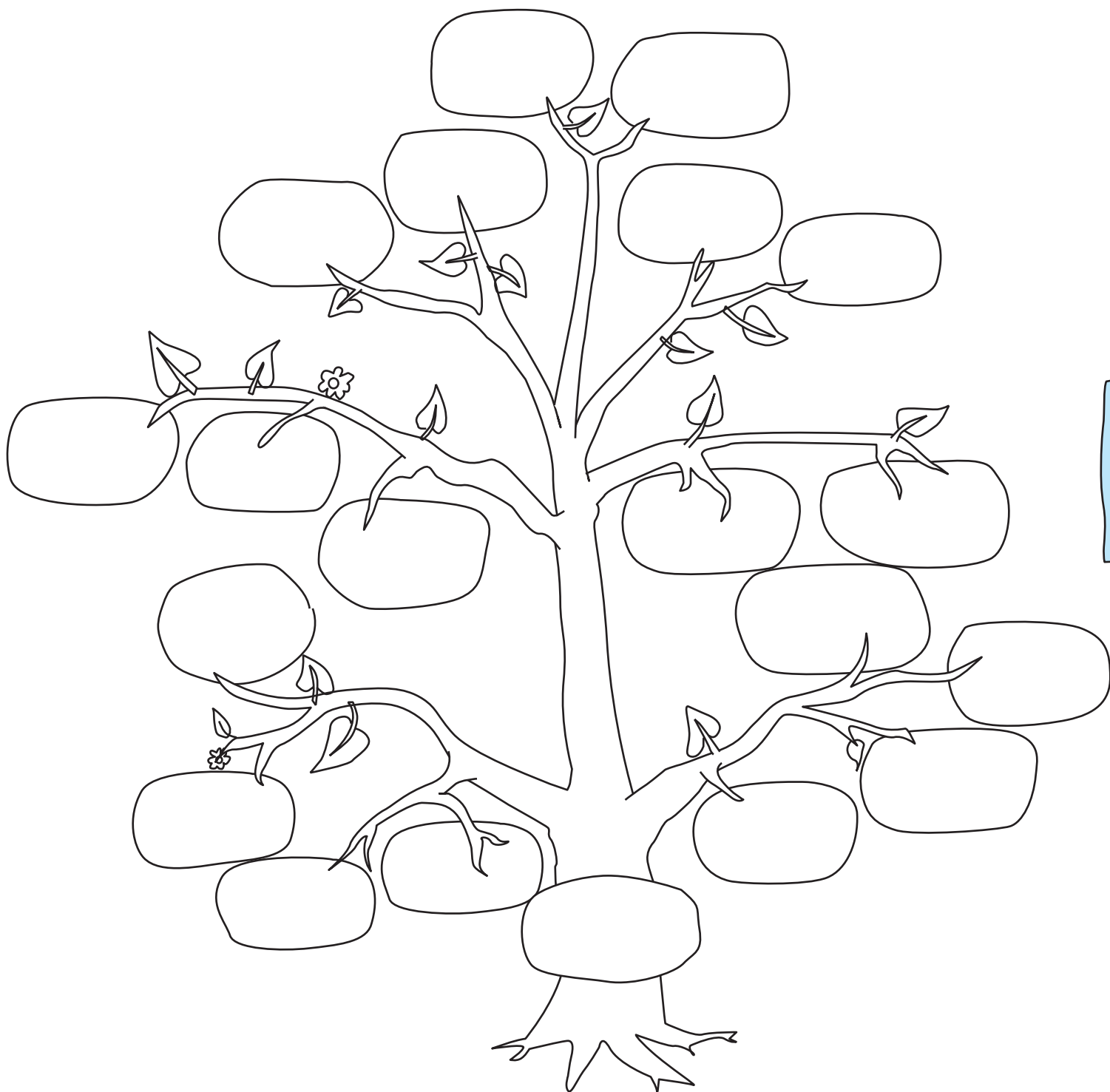
INBÁZE

MY FAMILY TREE

Create your family tree. Use the template below or design one of your own.

METODICKÉ LISTY – HUDEBNÍ VÝCHOVA (PL 10)

LSO – LONDÝNSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR

Mezioborové vztahy:	Anglický jazyk, Český jazyk, Vlastivěda
Výukové metody a strategie:	výklad, řízená diskuse, poslech, skupinová práce, samostatná práce
Časová dotace:	2 vyučovací hodiny
Vzdělávací cíle:	rozdělení nástrojů do nástrojových skupin, zasedací pořádek v orchestru, role dirigenta, seznámení se s Londýnským symfonickým orchestrem
Pomůcky:	pracovní listy (PL10), tabule nebo flipchart, psací potřeby, interaktivní tabule

Postup:

1) Nejprve se žáky promluvíme na téma symfonický orchestr. Žákům sdělíme, že symfonickému orchestru se také říká filharmonie a definujeme orchestr jako **hudební instrumentální soubor, jehož členové společně hrají na různé skupiny nástrojů**. Zeptáme se jich, kolik si myslí, že je v orchestru členů (přes 100) a jak je možné, že tolik lidí pohromadě je schopno hrát hudbu úplně přesně (dirigent).

2) Dále žákům pustíme ukázkou z díla **Young persons guide to the orchestra** (Benjamin Britten) v provedení **Londýnského symfonického orchestru** a požádáme je, aby vyjmenovali co nejvíce hudebních nástrojů, které se v ukázce vyskytnou.

3) Společně napíšeme seznam nástrojů, které žáci poznali na tabuli.

4) Představíme hlavní nástrojové skupiny (dechové dřevěné nástroje, dechové žesťové nástroje, smyčcové nástroje, bicí a harfy) a nástroje uvedené žáky nyní roztrídíme do jednotlivých sekcí/skupin (není potřeba uvádět všechny nástroje, pouze ty, které žáci při poslechu poznali).

- **Dechové dřevěné nástroje:** flétny a pikola, hoboje a anglický roh, klarinety, fagoty a kontrafagot

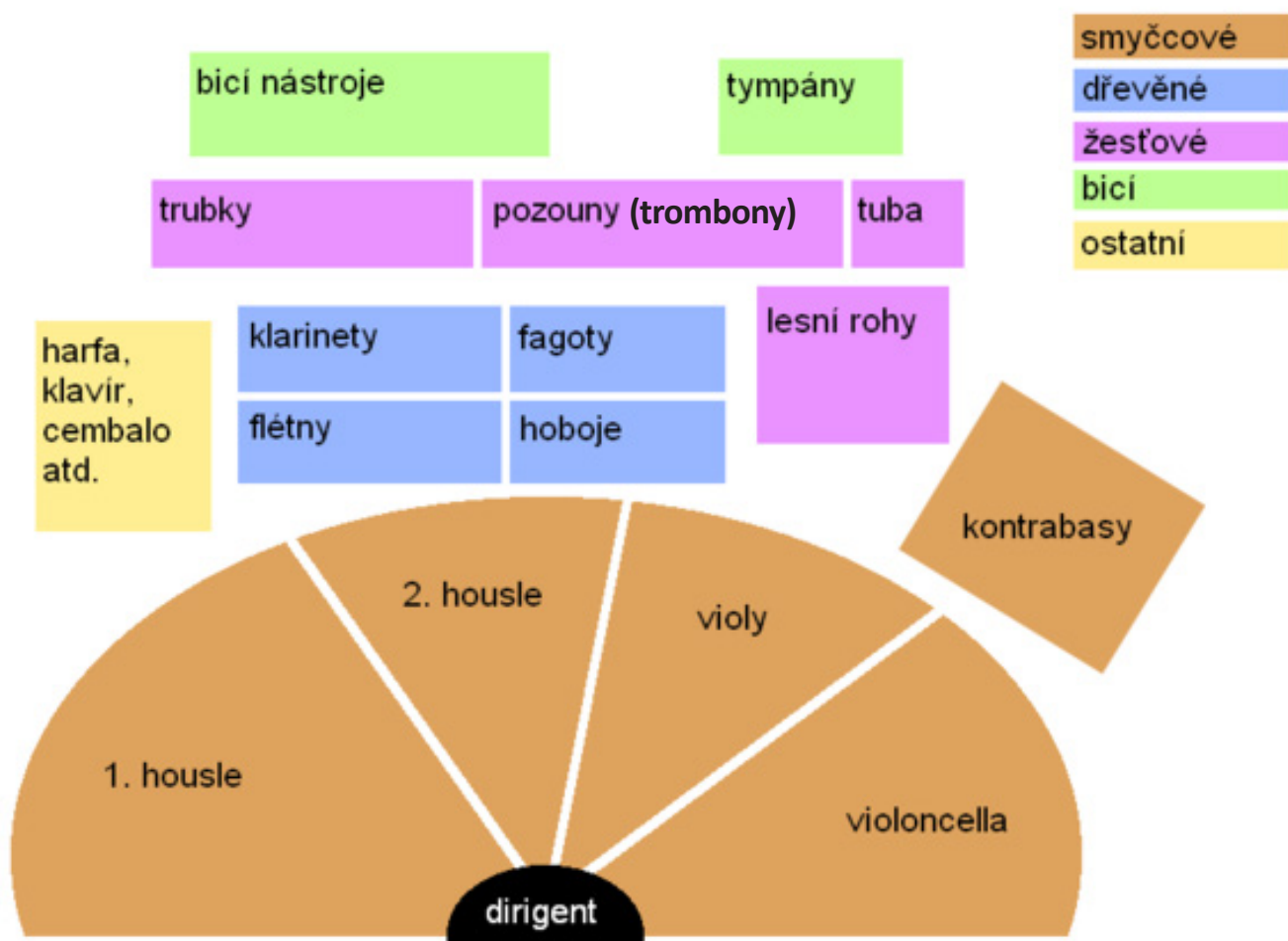

- **Dechové žesťové nástroje:** lesní rohy (horny), trubky, pozouny (trombony), tuba
- **Bicí:** tympány (kotle), velký buben, malý buben, činely, triangel
- **Harfy a klávesové nástroje:** harfa, klavír, cemballo
- **Smyčce:** první housle, druhé housle, violy, violoncella, kontrabasy

5) Ještě jednou se vrátíme k ukázce a nyní požádáme žáky, aby se soustředili na **zasedací pořádek** v orchestru a všimli si, jak jsou jednotlivé sekce rozmístěny. K výkladu na téma zasedací pořádek v orchestru použijeme následující schémata:

6) Nakonec s žáky probereme **roli dirigenta** jako vůdce hlavního uměleckého reprezentanta orchestru. Zeptáme se, zda znají jméno nějakého slavného českého dirigenta (Václav Talich, Rafael Kubelík, Antonín Dvořák) a seznámíme je se jménem **Sira Simona Rattlea** jako dlouholetého šéfdirigenta Londýnského symfonického orchestru. Zajímavostí také je, že ženou Sira Simona Rattlea je česká mezzosopranistka **Magdalena Kožená**. Společně mají 2 syny a 1 dceru.

7) Nyní uložíme žákům k vypracování **PL10**. Odpovědi společně zkontrolujeme.

Řešení:

1. kontrabas (4), housle (1), viola (2), violoncello (3)
2. V řadě: hoboj, trubka, klarinet, příčná flétna, lesní roh, pozoun, fagot. Nástroje se liší materiálem, ze kterého jsou vyrobeny.
3. velký buben, malý buben, kotel, triangl, tympán
4. klavír, cembalo, harfa

Vyzkoušej si svou znalost nástrojů a nástrojových skupin symfonického orchestru.

SMYČCOVÉ NÁSTROJE

Smyčcové nástroje rozlišujeme podle velikosti. Seřaď nástroje od nejmenšího po největší. Do závorek vepiš číslice 1 až 4 (1= nejmenší, 4 = největší). Poté přiřaď jméno nástroje ke správnému obrázku.

kontrabas (), housle (), viola (), violoncello ()

DECHOVÉ NÁSTROJE

U následujících nástrojů se zamotala písmena. Uveď vše do pořádku a vylušti, o které nástroje se jedná.

_____ (OJHOB)

_____ (BRUTAK)

_____ (LRIAKENT)

_____ (GOTAF)

_____ (NÍČÁŘP

TÉFANL)

_____ (ÍSLEN ORH)

_____ (POUNZO)

Zakroužkuj červeně dechové dřevěné nástroje a modře dechové žestové nástroje. Napadá tě, čím se tyto dvě skupiny liší?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

INBÁZE

BICÍ NÁSTROJE

Vyjmenuj a napiš alespoň 4 nástroje, které patří do této skupiny.

OSTATNÍ NÁSTROJE

Doplň správně chybějící písmena u hudebních nástrojů.

__ L __ Í R

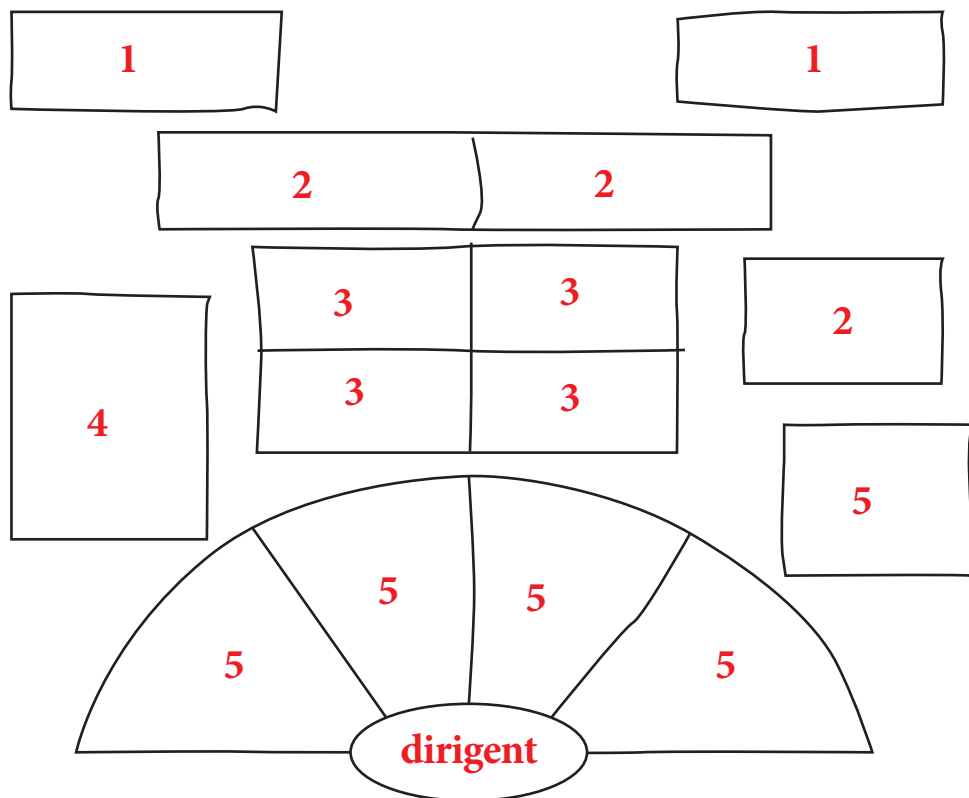
C __ M B __ L O

H __ F __

ORCHESTR

Teď už znáš všechny skupiny hudebních nástrojů. Doplň do prázdných polí typické rozsažení orchestru.

1 bicí nástroje

2 žestové dechové nástroje

3 dřevěné dechové nástroje

4 ostatní nástroje

5 smyčcové nástroje

METODICKÉ LISTY – VÝTVARNÁ VÝCHOVA

VYTVOŘ POP-ART PORTRÉT VE STYLU JULIANA OPIE

Mezioborové vztahy:	Anglický jazyk, Vlastivěda, Přírodověda
Výukové metody a strategie:	skupinová práce, samostatná práce, kresba/malba
Časová dotace:	2 vyučovací hodiny
Vzdělávací cíle:	pop-art jako umělecký směr, seznámení se s osobností Juliana Opie, portréty Juliana Opie a jejich charakteristické rysy, primární/základní barvy a jejich použití
Pomůcky:	čtvrtka/papír velikosti A3, tužka, pero, silné černé fixy, štětcové fixy, vodové barvy a štětce, projektor/interaktivní tabule

Postup:

1. hodina

1) Nejprve žáky seznámíme s uměleckým směrem **pop-art**. Promítneme jim ukázky několika známých děl v tomto stylu a zeptáme se jich, jak na ně díla působí. Poté definujeme pop-art jako umělecký směr a seznámíme žáky s jeho základními charakteristikami.

Pop-art (zkratka pochází z anglického popular art – populární masové umění). Jedná se o umělecký směr, který se poprvé objevil zhruba v polovině 50. let a dominoval pak zejména v 60. letech; byl ovlivněn populární hudbou a komerčním uměním. Charakteristické pro něj je přejímání motivů i techniky z předmětů denní potřeby, inspirace velkoměstskou kulturou a jejími vizuálními projevy (fotografie, dále film, reklama a komiksy).

Termín pop-art byl poprvé použit anglickým uměleckým kritikem Lawrencem Allowayem v roce 1958. Pop-art vznikl nezávisle ve dvou centrech – v Londýně a v New Yorku.

Hlavními rysy pop-artu je především používání velkých formátů, zářivých nebo naopak mdlých barev. Je spojován především s americkým výtvarníkem slovenského původu **Andym Warholem**. Jeho díla vytvořená technikou sítotisku zobrazují opakující se řady výrobků nebo osobností, např.

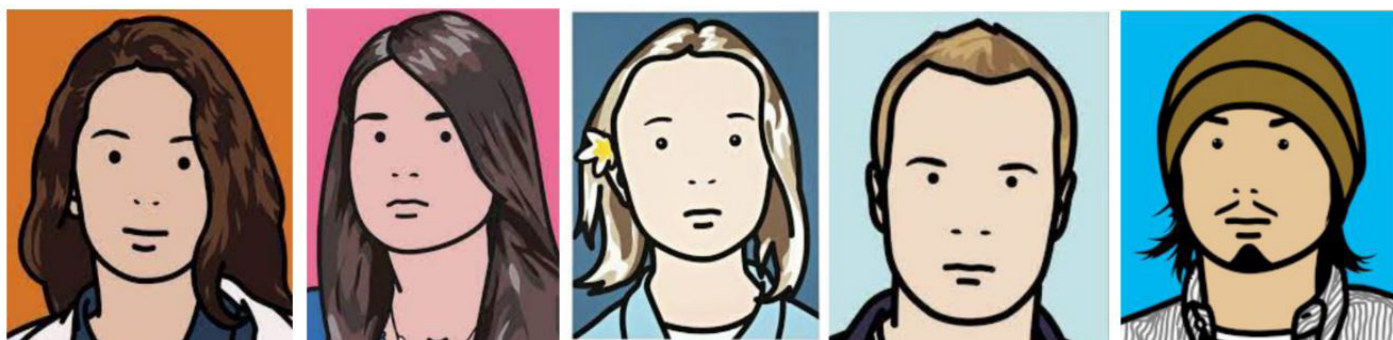
Campbelovy polévky, láhev Coca-Coly, Marilyn Monroe. K dalším představitelům patří Jasper Johns, Claes Oldenburg, Roy Lichtenstein nebo Julian Opie.

2) V krátkosti seznámíme žáky s osobností **Juliana Opie**.

Julian Opie se narodil roku v Londýně ve Velké Británii. Vystudoval zde Goldsmith University a v Londýně dodnes žije a tvoří. Julian je známým a uznávaným umělcem jak ve Velké Británii, tak i mezinárodně. Jeho díla jsou vystavena v předních londýnských galeriích jako např. v Tate Modern, v Britském Museu, v museu Victoria & Albert a také v National Portrait Gallery.

*Jednou z nejpozoruhodnějších Opieových zakázek byl návrh obalu alba pro britskou popovou skupinu **Blur** v roce 2000, za který Opie obdržel cenu Music Week.*

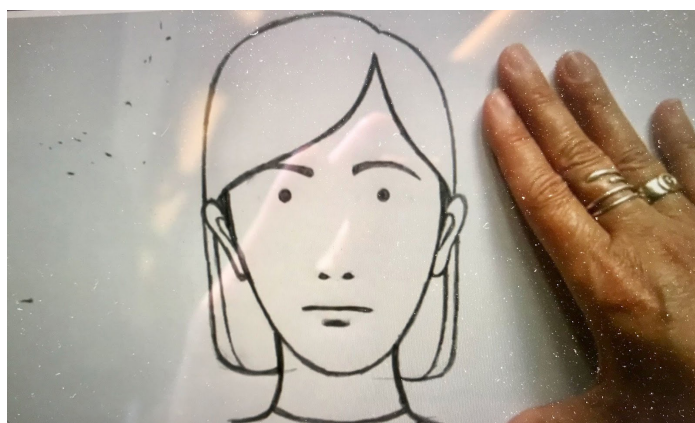
3) Nyní žákům ukážeme právě obal alba **Blur** a některé další Julianovy portréty a prodiskutujeme jeho styl a použití primárních barev v jeho díle. Tvorba Juliana Opieho je inspirována právě pop-artem. Jeho portréty jsou vykreslené s minimálními detaily v černé perokresbě. Opie často používá ve své tvorbě **primární barvy**, na jejichž pozadí své portréty umísťuje.

4) Vyzveme žáky, aby se krátce zamysleli nad tím, čím portrét vytvoří. Nabídneme jim také možnost vytvořit autoportrét.

5) Rozdáme papíry/čtvrtky a požádáme žáky, aby nejprve tužkou nakreslili základní tvar obličeje, do něž doplní jednoduché obličejové prvky. Oči i nos jsou obvykle reprezentovány tečkami, pusa je jednoduchá linka. Oči jsou orámovány obočím. Vlasy jsou reprezentovány jen základním tvarem účesu. V momentě, kdy mají žáci načrtnutý obličej, vyzveme je, aby všechny kontury zvýraznili a proměnili ve stejně silné černé čáry. Žáci k tomuto účelu použijí tlustou černou fixu.

2. hodina – doplnění barev portrétu

1) Nejprve se vrátíme k ukázkám portrétů Juliana Opie. Prodiskutujeme, jak Julian používá ve své tvorbě barvy.

2) Julian k vybarvení svých portrétů používá minimalistickou paletu barev, jedná se převážně o odstíny tělové barvy, realistické barvy vlasů a tlumené barvy oděvů. Ty jsou v kontrastu s výraznějším, zářivějším pozadím. Julian se často uchyluje k použití primárních základních barev – žlutá, červená, modrá.

3) Nyní žáky vyzveme, aby se rozhodli, jakými barvami chtějí své portréty vybarvit. Podle možností jim dáme k dispozici fixy, pastely, vodové barvy nebo tempéry.

4) Žáci mohou nejprve na volném kusu papíru vyzkoušet zvolenou barevnou paletu a také míchání potřebných barev. K vytvoření požadované tělové barvy je možné míchat také vodové barvy s pastelkami.

5) Žáci vybarví portrét a nakonec obtáhnou ještě jednou všechny obrysy portrétu výraznou černou fixou.

Další inspirace:

Výtvarná výchova

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

INBÁZE

POUŽITÉ ZDROJE

[CIT. 2023-10-10] DOSTUPNÉ POD LICENCÍ PUBLIC DOMAIN A CREATIVE COMMONS

OBRÁZKY:

- https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Meghan_Markle_3441.jpg
- https://digitalartsource.files.wordpress.com/2012/12/julian_opie_inspired_by_andy15j.jpg
- <https://i.pinimg.com/originals/90/31/de/9031decbbadcb62ed287af561611e.jpg>

WWW:

- <https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/142181/DP.katerina.chybova.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- https://www.zsolesnice.cz/index.php/2012-08-13-20-18-16/2013-01-21-16-26-07/category/26-vl-5-rocnik?download=225:VY_12_INOVACE_VL140
- <https://dum.rvp.cz/materialy/timmy-in-london.html>
- <https://cz.pinterest.com/pin/629096641685559864/>
- https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/60777/V_20117_P.pdf?sequence=4&isAllowed=y
- <https://www.anglictina-bez-biflovani.cz/anglicke-cislovky-a-miry>
- <https://anagrammer.org/>
- <https://www.mojcestina.cz/article/2020022901-10-tipu-jak-zapojit-svet-harryho-pottera-do-vyuky-cestiny>
- <https://dum.rvp.cz/materialy/zabavna-matematika-harry-potter.html>
- <https://is.muni.cz/th/g0spz/>
- <https://www.zsbenesova.cz/file.php?nid=16266&oid=7742579>
- <https://www.biography.com/royalty/prince-philip>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Princ_Harry,_v%C3%A9voda_ze_Sussexu
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Princ_William,_v%C3%A9voda_z_Cambridge
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Princezna_Diana
- https://en.wikipedia.org/wiki/Prince_George_of_Cambridge
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Princezna_Charlotte_z_Cambridge
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Archie_Mountbatten-Windsor
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Lilibet_Diana_Mountbattenov%C3%A1-Windsorov%C3%A1
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Camilla,_v%C3%A9vodkyn%C4%9B_z_Cornwallu
- https://cs.wikipedia.org/wiki/David_Walliams
- <https://www.knihydobrovsky.cz/autori/david-walliams-166826>
- <https://www.edna.cz/harry-potter/postavy/>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Joanne_Rowlingov%C3%A1
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Al%C5%BEb%C4%9Bta_II.
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Buckinghamsk%C3%BD_pal%C3%A1c
- <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3360536-cepice-z-medvedi-kuze-a-cervene-uniformy-kralovska-garda-navazuje-na-prerusenou-tradici>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Lond%C3%BDnsk%C3%A9_oko
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Trafalgarsk%C3%A9_n%C3%A1m%C4%9Bst%C3%AD
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Westminstersk%C3%A9_opatstv%C3%AD
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Tower_Bridge

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

INBÁZE

- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Tower>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Westminstersk%C3%BD_pal%C3%A1c
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Loch_Ness
- https://cs.wikipedia.org/wiki/William_Shakespeare
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Robin_Hood
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Leicester>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Orchestr>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C5%99ev%C4%9Bn%C3%BD_n%C3%A1stroj
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Smy%C4%8Dcov%C3%BD_n%C3%A1stroj
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Harfa>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Bic%C3%AD_n%C3%A1stroj
- https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDes%C5%A5ov%C3%BD_n%C3%A1stroj
- https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C5%99ev%C4%9Bn%C3%BD_n%C3%A1stroj
- <https://lso.co.uk/>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Simon_Rattle
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Magdalena_Ko%C5%BEen%C3%A1
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Pop-art#:~:text=Pop%2Dart%20>
- <https://www.julianopie.com/curriculum-vitae>
- [https://umelecke-kurzy.cz/teorie-barev-1-cast/#:~:text=M%C3%A1me%20t%C5%99i%20z%C3%A1klad-n%C3%AD%20\(prim%C3%A1rn%C3%AD\)%20barvy,%E2%80%93%20%C5%BElut%C3%A1%20%20%C4%8Derven%C3%A1%20a%20modr%C3%A1](https://umelecke-kurzy.cz/teorie-barev-1-cast/#:~:text=M%C3%A1me%20t%C5%99i%20z%C3%A1klad-n%C3%AD%20(prim%C3%A1rn%C3%AD)%20barvy,%E2%80%93%20%C5%BElut%C3%A1%20%20%C4%8Derven%C3%A1%20a%20modr%C3%A1)
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Blur>
- [https://www.google.com/search?q=julian+opie+portrait&tbm=isch&ved=2ahUKEwjMv8fyw9z3Ah-VHlf0HHSL_CegQ2-cCegQIABAA&oq=julian+opie+&gs_lcp=CgNpbWcQARgEMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABA-ToggIABAHEB4QEzoICAAQCBAeEBM6CAgAEAUQHhATOgUIABCABDoECAAQHICRR1jHX-WDybGgCcAB4AIABrASIAAd0KkgEHMC41LjUtMZgBAKABAAoBC2d3cy13aXotaW1nwAEB&scli-ent=img&ei=K1Z-Yox-x6r27w-i_qfADg&bih=587&biw=1200&rlz=1C5CHFA_enCZ911CZ911](https://www.google.com/search?q=julian+opie+portrait&tbm=isch&ved=2ahUKEwjMv8fyw9z3Ah-VHlf0HHSL_CegQ2-cCegQIABAA&oq=julian+opie+&gs_lcp=CgNpbWcQARgEMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABATMgQIABA-ToggIABAHEB4QEzoICAAQCBAeEBM6CAgAEAUQHhATOgUIABCABDoECAAQHICRR1jHX-WDybGgCcAB4AIABrASIAAd0KkgEHMC41LjUtMZgBAKABAAoBC2d3cy13aXotaW1nwAEB&scli-ent=img&ei=K1Z-Yox-x6r27w-i_qfADg&bih=587&biw=1200&rlz=1C5CHFA_enCZ911CZ911)
- <https://www.youtube.com/watch?v=8EYXhez0PhY>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Oscar_Wilde
- <https://adoc.pub/pohadka-v-britske-literarni-tradici.html>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Konstitu%C4%8Dn%C3%AD_monarchie
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_monarchi%C3%AD
- <https://www.youtube.com/watch?v=IMGqdUqPnm0>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98%C3%ADmsk%C3%A9_%C4%8D%C3%ADslice

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

